

VẬN DỤNG BÀI HỌC CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

□ **THS. HÀ THỊ BÍCH THÙY**

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Bài học từ thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga có ý nghĩa rất quan trọng đối với Việt Nam trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa nói chung và trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói riêng.

TÂM VỐC VĨ ĐẠI CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

Ngày 7/11/1917, Cách mạng Tháng Mười Nga do V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích lãnh đạo đã giành thắng lợi, lập nên nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới. Từ chỗ chỉ là ước mơ cao đẹp của loài người, sau Cách mạng Tháng Mười Nga, chủ nghĩa xã hội (CNXH) đã trở thành hiện thực và có sức mạnh vô cùng to lớn, mở đường cho các dân tộc bị áp bức vùng lên đấu tranh giành độc lập, tự do.

Cách mạng Tháng Mười Nga nổ ra đã đáp ứng đầy đủ nhất những yêu cầu cấp thiết của lịch sử là xóa bỏ chế độ tư bản chủ nghĩa để xây dựng một chế độ xã hội mới - chế độ xã hội cộng sản chủ nghĩa mà giai đoạn đầu là CNXH. Để có được thắng lợi vang dội đó, những người Bôn-sê-vích Nga dưới sự lãnh đạo của V.I.Lênin đã chuẩn bị về mọi mặt như chính trị, tư tưởng, tổ chức, quân sự... Dưới ánh sáng của

"*Luận cương tháng Tư*" và sự chỉ đạo của V.I.Lênin, những người Bôn-sê-vích xác định nhiệm vụ cấp bách và quan trọng nhất cho toàn Đảng là phải lôi cuốn đông đảo giai cấp công nhân và nhân dân lao động về phía cách mạng; thành lập đội quân chính trị đông đảo đủ sức mạnh đánh bại lực lượng phản cách mạng; thành lập lực lượng vũ trang cách mạng làm chỗ dựa vững chắc cho cuộc đấu tranh chính trị và chủ động đối phó với sự thay đổi của tình hình.

Sau Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích Nga đã tập trung củng cố chính quyền Xô - viết, xây dựng chế độ xã hội mới, đem lại cuộc sống tốt đẹp cho quần chúng nhân dân. "*Sắc lệnh hòa bình*" và "*Sắc lệnh ruộng đất*" được ban hành ngay sau khi cách mạng thành công đáp ứng được ý nguyện của quần chúng nhân dân lao động Nga về một cuộc sống hòa bình, tự do và hạnh phúc. Sự thống nhất về mặt lợi ích của giai cấp vô sản với nhân dân lao động đã hình thành và phát triển một

nguyên tắc đạo đức mới, đó là chủ nghĩa tập thể.

Trong hơn 70 năm xây dựng chủ nghĩa xã hội, Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa đã đạt được sự phát triển mạnh mẽ về tiềm lực kinh tế, xây dựng cơ sở vật chất của CNXH trên quy mô lớn với trình độ hiện đại, bảo đảm ngày càng tốt hơn đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Với sự lớn mạnh toàn diện, CNXH có ảnh hưởng sâu sắc trong đời sống chính trị thế giới, đóng vai trò quan trọng đối với sự sụp đổ hệ thống thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc, mở ra kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập dân tộc và thời đại quá độ lên CNXH trên phạm vi toàn thế giới. Chính CNXH và cuộc đấu tranh rộng lớn, mạnh mẽ của nhân dân lao động đã là động lực to lớn buộc các thế lực thực dân, đế quốc phải thừa nhận quyền độc lập, tự do của các dân tộc thuộc địa; chính quyền các nước tư bản có những cải cách xã hội để cải thiện đời sống của người lao động... Từ sau Cách mạng Tháng Mười, Liên Xô đã giành được

những thành tựu to lớn về nhiều mặt, nhất là đã huy động được lực lượng vật chất và tinh thần đánh thẳng liên minh các thế lực đế quốc trong Chiến tranh thế giới thứ nhất, các thế lực phát xít tàn bạo trong Chiến tranh thế giới thứ hai, hình thành hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa, góp phần quan trọng vào cuộc đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Cách mạng Tháng Mười để lại nhiều bài học quý giá, trong đó quan trọng nhất là bài học về công tác xây dựng Đảng. Thực tế lịch sử cho thấy, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích Nga đã chủ động chuẩn bị mọi mặt cho thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười. Trước sự biến động của tình hình cách mạng, cùng với việc đề ra chiến lược, sách lược cụ thể, Đảng Bôn-sê-vích Nga đã sáng suốt khi xác định rõ, cách mạng Nga phải chuyển từ cách mạng dân chủ tư sản sang cách mạng xã hội chủ nghĩa mà nhiệm vụ trọng tâm là lật đổ chính quyền lâm thời tư sản, bảo vệ các Xô viết đại diện. Đồng thời, công tác vận động, tập hợp quần chúng cũng được những người Bôn-sê-vích Nga chú trọng gắn với việc đấu tranh vạch trần bộ mặt cải lương, phản động của giai cấp tư sản và chính quyền lâm thời tư sản. Với hàng loạt khẩu hiệu cách mạng, nhất là khẩu hiệu “Chính quyền về tay các Xô viết”, Đảng Bôn-sê-vích Nga đã thành công trong việc tập hợp và phát huy sức mạnh của các lực lượng cách mạng như công nhân, nông dân, các dân tộc bị áp bức cùng kiên quyết đấu tranh lật đổ chính quyền lâm thời tư sản.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga cùng với sự ra đời của nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới được xem là sự kiện lịch sử vĩ đại nhất của thế kỷ XX; trở thành biểu tượng của niềm tin và sự cố vũ mãnh liệt đối với phong trào cách mạng của các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới.

Từ sau Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin đã nhiều lần nhấn mạnh, để xứng đáng với tư cách là một đảng cách mạng chân chính, các đảng cộng sản phải luôn đề phòng và kiên quyết đấu tranh ngăn chặn mọi biểu hiện tiêu cực trong nội bộ đảng như: suy thoái về tư tưởng chính trị, đặc quyền, đặc lợi, xa dân, quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cơ hội chủ nghĩa; phải nghiêm túc thực hiện tự phê bình và phê bình; phải thường xuyên tự điều chỉnh sao cho phù hợp với tình hình thực tiễn. Đây là những chỉ dẫn hết sức quý báu của V.I.Lênin được rút ra từ thành công của Cách mạng Tháng Mười.

Về ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười đối với phong trào cách mạng trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng, ngay từ những năm 1920, Nguyễn Ái Quốc đã chỉ rõ: “Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công và thành

công đến nơi, nghĩa là dân chúng được hưởng cái hạnh phúc tự do, bình đẳng thật không phải tự do, bình đẳng giả dối như đế quốc chủ nghĩa Pháp khoe khoang ở bên An Nam...”⁽¹⁾. Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc đặc biệt coi trọng việc vận dụng sáng tạo những bài học kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười, nhất là bài học về công tác xây dựng Đảng. Người cho rằng: “Cách mệnh Nga dạy chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất”⁽²⁾; chỉ rõ việc cần kíp trước hết mà cách mạng đòi hỏi là “phải có Đảng cách mệnh”, “Đảng có vững thì cách mạng mới thành công... Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt”, “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là Chủ nghĩa Lênin”⁽³⁾.

Dù đã hơn một thế kỷ trôi qua với muôn vàn biến động và những thay đổi liên quan đến “địa- chính trị” thế giới, nhưng không ai có thể phủ nhận được ý nghĩa to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với phong trào cách mạng thế giới lúc bấy giờ. Đối với Việt Nam, Cách mạng Tháng Mười chính là ánh sáng soi đường cho nhân dân ta đi đến một cuộc cách mạng vĩ đại trong lịch sử dân tộc - cách mạng vô sản do giai cấp công nhân và nhân dân lao động khởi xướng để xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa. Cho đến nay, trải qua chặng đường hơn 90 năm, Đảng Cộng sản Việt

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười đã chứng minh một chân lý: muốn cách mạng thành công phải có một chính đảng lãnh đạo. Đảng phải có cương lĩnh, đường lối đúng đắn; là ngọn cờ tập hợp sức mạnh toàn dân; là đội tiên phong của giai cấp công nhân và đáp ứng khát vọng, lợi ích của nhân dân và toàn dân tộc.

Nam vẫn luôn kiên trì, kiên định con đường này và luôn quán triệt, vận dụng bài học thành công từ Cách mạng Tháng Mười đối với công tác xây dựng, chính đốn Đảng hiện nay.

BÀI HỌC VỀ CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHÍNH ĐỐN ĐẢNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

Kế thừa những giá trị quý báu của Cách mạng Tháng Mười Nga về vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng, từ khi thành lập đến nay, Đảng ta luôn coi trọng nhiệm vụ xây dựng Đảng. Trong sự nghiệp đổi mới, Đảng chủ trương lấy phát triển kinh tế làm nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng làm

nhiệm vụ then chốt. Ngoài ra, Đảng luôn quán triệt sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng và vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của cách mạng Việt Nam, đề ra đường lối chiến lược, sách lược đúng đắn, lãnh đạo nhân dân ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Từ thực tiễn Cách mạng Tháng Mười chứng minh rằng, bất cứ một chế độ nào đi ngược lại lợi ích chân chính của dân tộc, của nhân dân, cản trở tiến bộ xã hội tất yếu bị đào thải, thay thế bởi một chế độ xã hội khác tốt đẹp hơn. Ngoài ra, để một tổ chức Đảng có thể tập hợp được sức mạnh của quần

chúng nhân dân, tất yếu phải vì những mục tiêu cao đẹp, nhân văn. Nếu khi tiến hành Cách mạng Tháng Mười, Đảng Bôn-sê-vích Nga luôn nêu cao khẩu hiệu "Chính quyền về tay các Xô viết" thì ngay nay, Đảng Cộng sản Việt Nam khi lãnh đạo nhân dân ta tiến hành công cuộc đổi mới và phát triển đất nước luôn hướng đến mục tiêu: "Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh". Những mục tiêu cao đẹp đó chính là ngọn cờ tập hợp lực lượng để Đảng ta kế thừa những bài học quý giá của Đảng Bôn-sê-vích Nga trong việc phát huy sức mạnh của đồng đảo quần chúng nhân dân tham gia cách mạng.

Nếu chủ nghĩa Mác - Lênin đã soi đường cho cách mạng Nga thành công từ năm 1917 thì chủ nghĩa Mác - Lênin cùng với tư tưởng Hồ Chí Minh đã dẫn đường cho cách mạng Việt Nam giành được những thắng lợi quan trọng và vĩ đại trong suốt hơn 90 năm qua. Đảng ta luôn

tự hào mà khẳng định rằng: “Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng với chủ nghĩa Mác - Lênin là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng và cách mạng Việt Nam, là tài sản tinh thần vô cùng to lớn và quý giá của Đảng và dân tộc ta, mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân ta”⁴¹.

Ngay sau Cách Mạng tháng Mười thành công, Đảng Bôn-sê-vich Nga đã đứng trước sự chống phá quyết liệt của các phe phái đối lập. Do đó, một vấn đề đặt ra liên quan đến sự tồn vong của Đảng là Đảng vừa phải bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, vừa phải đấu tranh chống những phe phái phi mácxít như chủ nghĩa Ma-khơ, chủ nghĩa dân túy, chủ nghĩa cơ hội... để bảo vệ nền tảng tư tưởng của mình. Tinh thần đó hiện đang được Đảng ta kế thừa một cách sâu sắc.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam cũng luôn nhận thức rõ và xác định: một mặt cần phải

Cùng với nhiều nội dung khác, việc ban hành Nghị quyết 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” đã thể hiện rõ tinh thần quyết tâm, thái độ quyết liệt của Đảng Cộng sản Việt Nam trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tinh thần và thái độ đó đã được kế thừa từ những bài học quý giá của Cách mạng Tháng Mười

bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; một mặt phải đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái của các thế lực phản động, cơ hội chính trị đang ra sức tấn công nhằm phủ nhận, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Không chỉ kế thừa bài học xây dựng Đảng về tư tưởng, chính trị; thành công của Cách mạng Tháng Mười còn để lại bài học quý giá cho Đảng ta trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng về tổ chức, đạo đức và cán bộ. Hơn một thế kỷ trước - ngay từ sau thành công của Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin đã nhận rõ một “căn bệnh tất yếu” của

những người chiến thắng - đó là bệnh kiêu ngạo của người cộng sản. Trong bài viết “*Chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị*” để báo cáo tại Đại hội II toàn Nga các ban giáo dục chính trị ngày 17/10/1921, V.I.Lênin đã vạch ra ba thứ kẻ thù chính - kẻ thù “nội xâm” mà những người cộng sản Nga phải kiên quyết đấu tranh tiêu diệt chúng. Một trong ba thứ kẻ thù ấy - kẻ thù mà V.I.Lênin nói đến đầu tiên - chính là “tính kiêu ngạo cộng sản chủ nghĩa” khi “tưởng rằng chỉ bằng những pháp lệnh cộng sản là có thể giải quyết được tất cả mọi nhiệm vụ của mình”. V.I.Lênin cảnh báo rằng “Không có gì nguy hại và tai

hại đối với chủ nghĩa cộng sản bằng thói len lạt ta đây là cộng sản"⁽⁵⁾. Theo V.I.Lênin, bệnh này tất yếu dẫn đến sự chủ quan, buông lỏng tổ chức, suy thoái đạo đức của cán bộ, đảng viên vì "nếu một người cộng sản cứ tưởng rằng ta biết tất cả rồi... thì chính cái tâm trạng ngự trị trong chúng ta đó làm cho chúng ta thất bại"⁽⁶⁾.

Kế thừa bài học đó, trong thời gian qua, Đảng Cộng sản Việt Nam đã luôn đặc biệt coi trọng công tác xây dựng Đảng về tổ chức, đạo đức và cán bộ. Điều đó xuất phát từ "tình trạng tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng với biểu hiện ngày càng tinh vi, phức tạp, gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn; một số rất ít cán bộ, đảng viên bị phần tử xấu lợi dụng, lôi kéo, kích động, xúi giục, mua chuộc đã có tư tưởng, việc làm chống đối Đảng và Nhà nước"⁽⁷⁾; "Đã xuất hiện những việc làm và phát ngôn vô nguyên tắc, trái với Cương lĩnh, đường lối, Điều lệ Đảng ở một số cán bộ, đảng viên"⁽⁸⁾. Đảng ta đã thừa nhận tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên là một trong những hạn chế rất nghiêm trọng làm suy giảm niềm tin của nhân dân với Đảng và là một nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và của chế độ: "Sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối

"Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế"⁽¹⁰⁾. Cách mạng Tháng Mười cũng để lại bài học quý giá cho công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng cả về tư tưởng, chính trị, tổ chức, đạo đức và cán bộ.

sống dẫn tới "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" là một bước ngoặt, thậm chí rất ngắn, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc"⁽⁹⁾. Thời gian qua, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết quan trọng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, như: Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về "Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay" (năm 2012), Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về "Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ" (năm 2016); trước tình trạng suy thoái của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, Đảng cũng đã ban hành một số Quy định về nêu gương như: Quy định 101-QĐ/TW về "Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp" (năm

2012), Quy định số 55-QĐ/TW về "Một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên" (năm 2016), Quy định số 08-QĐ/TW về "Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương" (năm 2018)... Những nghị quyết, quy định đó là sự khẳng định, thể hiện ý chí quyết tâm, kiên trì của Đảng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn tổ chức, đội ngũ của Đảng.

Kỷ niệm 103 Cách mạng tháng Mười Nga là dịp để chúng ta cùng nhìn nhận lại ý nghĩa lịch sử to lớn mà cuộc cách mạng này đã mang lại cho phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc, giai cấp, giải phóng con người trên toàn thế giới; đồng thời cùng soi chiếu bài học từ thành công đó đối với công tác xây dựng Đảng ở Việt Nam hiện nay. □

(1) (2) (3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, H, 2011, t.2, tr. 304, 304, 289.

(4) (7) (8) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr.5-6, 185, 195.

(5) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2006, t.52, tr.159.

(6) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2006, t.45, tr.117.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr.22.

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, sđd, t.12, tr. 300.